

Ruokavirasto
Verkostopalvelut-yksikkö

PÖYTÄKIRJA
17.9.2020

Maaseutuverkoston ohjausryhmän kokous

Aika: Perjantai 11.9.2020 kello 12.31-15.05
Paikka: Virtuaalokokous Zoom-linkillä

Osallistujat:

Taina Vesanto, maa- ja metsätalousministeriö
Raisa Ikonen, Ruokavirasto
Marianne Selkäinaho, maa- ja metsätalousministeriö
Leena Anttila, maa- ja metsätalousministeriö
Jyrki Pitkänen, Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Paula Erkkilä, Kuudestaan ry
Taina Väre, Kuntaliitto (klo 12.40 lähtien)
Juha Rutanen, Maaseutupolitiikan neuvosto MANE, osaaminen ja työllisyys -verkosto (OTE)
Sami Tantarimäki, Turun yliopisto
Jalmari Heikkonen, Työterveyslaitos (klo 14.43 saakka)
Marko Mäki-Hakola, MTK
Teemu Hauhia, Ruokavirasto, verkostopalvelut
Hanna Lilja, Ruokavirasto, verkostopalvelut

Kutsutut asiantuntijat:

Pirjo Onikki, Ruokavirasto, verkostopalvelut
Sinikka Torssonen, Ruokavirasto, verkostopalvelut
Juha-Matti Markkola, Ruokavirasto, verkostopalvelut
Tuomas Metsäniemi, Ruokavirasto, verkostopalvelut (klo 14:58 saakka)
Salla Pätilä, Ruokavirasto, verkostopalvelut
Meri Kiikkala, maa- ja metsätalousministeriö

1. Kokouksen avaus kello 12.30

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.31. Todettiin kokouksen osallistujat.

2. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Päätös: Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi. Kokouksen edetessä esityslistan kohta 8 Kalatalousverkosto (loppuraporttiluonnoksen hyväksyminen) siirrettiin käsiteltäväksi kohdassa 5.

3. Keskustelua ja evästyksiä tulevasta toiminnasta 2021-2022

- Työryhmien teemat, toiminnan painopisteet, palaute työpajoista
Verkostopalveluiden syksyllä toteuttaman teemakyselyn vastausten pohjalta on koottu neljä kategoriaa (joissa yksityiskohtaisempia alateemoja) ehdolle teemaryhmiksi. Eniten vastauksia keränneet teemat ovat monipaikkaisuuden mahdollisuudet, maatalouden vihreä murros, osaaminen ja työllisyys, muut ideat

Aamupäivän virtuaalityöpajan tulosten esittelyn sekä ohjausryhmän keskustelun pohjalta ohjausryhmä päätyi esittämään kahta teemaryhmää vuosiksi 2021-2022, joille aletaan hakemaan koordinaattoreita.

Maatalouden vihreässä murroksessa kannattavuusteemaa pidettiin ajankohtaisena, se tuo ratkaisuja vihreään murrokseen. Osaamisen kehittäminen on puolestaan yksi ratkaisu kannattavuuteenkin. Kannattavuusteema olisi syytä kytkeä mukaan myös elvytyspakettiin. Lisäksi maatalouden vihreä murros liittyy vahvasti elpymiseen, resilienssiin ja kilpailukykyyn. Teemaryhmän nimeä ei vielä lyöty lukkoon.

Monipaikkaisuuden mahdollisuuksissa esiin nousi oppiminen, kouluttautuminen, työllisyys, kaupunki-maaseutuyhteistyö, digitalisaation monet ulottuvuudet, elpyminen ja resilienssi.

Työllisyys -teemaa ehdotettiin toteutettavan ad hoc -ryhmänä nopeammalla temmolla, koska se liittyy molempiin teemoihin (maatalous, monipaikkaisuus). Lisäksi ad hoc -ryhmiä perustetaan ajankohtaisten tarpeiden mukaan (esiin nousivat mm. turve, peltorakenne).

- Budjetti ja seuranta
Koronatilanne on vaikuttanut sen, että tälle vuodelle budjetoitua rahaa on säästynyt, koska fyysisiä tilaisuuksia ei ole pidetty.

Tämän kauden toteuma tähän saakka on n. 7,4 miljoonaa eli käytettävissä on noin 2,6 miljoonaa tämän kauden loppuun saakka. Kahta siirtymäkauden vuotta pidetään erittäin todennäköisenä eli nykyisen ohjelmakauden toimikausi pitenee kahdella vuodella. Näin ollen myös verkoston toimikautta jatkettaisiin kahdella vuodella (2021 ja 2022). Vuonna 2022 jaetaan elvytysrahaa, josta voitaneen myöntää verkostollekin tarvittaessa lisärahoitusta.

Uusien teemaryhmien ja ad hoc -ryhmien käynnistämiseen on siis varaa budjetin pohjalta. Varojen säästymistä pidettiin hyvänä, koska se mahdollistaa sillanrakentamisen ja tuloksista kertomisen sekä näiden pohjalta vankemman uuden rakentamisen.

4. Keskustelua ja osallistumista

- *Rural Vision 2040*
Euroopan maaseutuverkosto teki kyselyn kaikille maaseutuverkostoille kiinnostuneisuudesta osallistumaan eurooppalaisen maaseutuvisioon 2040 luomiseen.

Esiin nostettiin kysymys, miten ja millaisin kehittämisideoin verkosto voisi olla osallistamassa suomalaisia toimijoita prosessiin.

Todettiin, että verkostolla on paljon erilaisia tapahtumia, joihin liittäminen Rural Vision -keskusteleluun sopisi hyvin (esim. Maaseutuparlamentti). Myös Maaseutu 2030 -prosessin päivittämistä ja laajentamista tämän myötä vuoteen 2040 pidettiin kannatettavana.

Komission tiedonanto Rural Visionista tulee ensi vuoden alkuneljänneksellä. Ohjausryhmä kannatti Rural Vision 2040 mukaan lähdöstä, joten voidaan lähteä ideoidaan millaisin toimin tämä näkyy ensi vuoden toimintasuunnitelmassa.

Päätös: Maaseutuverkosto on mukana Rural Vision 2040 -aloitteessa.

- *Kasvupolku*
Kasvupolussa ollaan oltu mukana kolmena vuonna (maaseutuverkosto, MTK, ProAgria sekä vaihtelevasti muita tahoja). Verkostolle on pian tulossa tarjous seuraavasta Kasvupolusta, joka lähtee liikkeelle vielä tämän vuoden puolella.

MTK ja ProAgria eivät ole tällä kertaa lähdössä mukaan, joten todettiin että maaseutuverkostonkaan ei järkevää olla mukana, koska suurten kumppanien poisjäännin myötä kustannusvaikutus olisi verkostolle kova. Lisäksi Kasvupolun eri teemoja on jo eri aluilla paljon käynnissä.

Kuten MTK:lle myös maaseutuverkostolle yritysten sparraus ja start up on mieluista ja tärkeät teemat edelleenkin, mutta Kasvupolkurahalla saisi aikaan muutakin eli nyt olisi mahdollisuus hakea jotain uutta, esim. elvytyksen ja resilienssin näkökulmaa ensi vuoteen ja yritystoimintaan liittyen.

Päätös: Yrityspuolen sparraukseen suhtaudutaan myönteisesti ja maaseutuverkostotoiminnan on syytä olla siinä jatkossakin mukana, mutta roolia ja sen jalostamista konkreettiseksi toiminnaksi uudella tavalla mietitään yhteistyössä MTK:n ja ProAgrian kanssa.

- *Osta tilalta! -päivä 2021 verkostopalveluiden koordinoimaksi*
Osta tilalta päivä järjestetään 12.9., mukana on 200 tilaa. Ensimmäistä kertaa järjestettäväksi aiottu valtakunnallinen avajaistilaisuus siirrettiin ensi vuoteen. Idea avajaistapahtumasta tuli Verkostopalveluille palvelupakettisuunnitelman kautta.

Virossa Avatud Talude järjestetään isolla mittakaavalla avajaistapahtumineen, kävijöitä on satoja tuhansia ja siellä verkostoyksikkö on päävastuussa tapahtumasta.

Tähän saakka Ruokasektorin koordinaatiohanke on Suomessa hoitanut päävastuun käytännön järjestelyistä, verkostopalvelut on kantanut puolestaan taloudellisesti suurimman roolin. Konseptilla olisi mahdollista saada laajaa näkyvyyttä, jos tapahtumaan panostettaisiin enemmän. Ennakkotyö tapahtuman suhteen pystytään tekemään olemassa olevin resurssein, mutta muutamaa kuuta ennen tapahtumaa verkostopalveluihin tarvittaisiin lisäresursseja (harjoittelijarekry).

Osta tilalta luo kontaktipintaa myös tulevaan teemaryhmään, sekä tarjoaa hyvän mahdollisuuden mainostaa Maaseutuohjelmaa tiloille.

Päätös: Ohjausryhmä suhtautuu myönteisesti tapahtuman kehittämiseen ja verkostopalveluiden roolin kasvattamiseen siinä todeten samalla, että resurssit täytyy pitää hallinnassa sekä roolijako koordinaatiohankkeen kanssa.

- Digiverkosto pilotti
Verkostopalveluiden teettämässä Verkostokyselyssä yhtenä osiona oli digialusta, jossa kartoitettiin millaisia tarpeita alustan suhteen olisi ja miten hanketoimijat ylipäättään näkisi alustan tarpeellisuuden.

Kokouksessa esiteltiin Solved-alusta ja sen toiminnallisuudet. Solved tarjoaisi maaseutuverkostolle valmiin työkalun toimia sekä fyysisessä että digitaalisessa maailmassa. Arvo löytyisi temaattisissa kokonaisuuksissa ja niiden asiantuntijoiden, hanketyöntekijöiden ja teeman parissa työskentelevien verkostoimisessa.

Verkostopalvelut tarjoutuu pilotoimaan digialustaa tänä syksynä selvittäen, mitä lisäarvoa tämä toisi verkostolle. Kyseessä on muutaman tuhannen euron kustannus.

Keskustelun myötä kaivattiin myös Hankerekisterin käytettävyyden parantamista ja lisäkehittämistä, koska se on kaikkien saavutettavissa. Hankerekisterin kehittämisentyön kuultiin olevan tulossa.

Päätös: Ohjausryhmä suhtautuu digiverkoston kehittämiseen harkiten siitä näkökulmasta, että digiverkostolla ei tehdä päällekkäisiä toimia hankerekisterin kehitystyön kanssa. Pilotista haetaan kokemuksia digialustan rakentamiseen huomioiden myös hankerekisterin kehitystyö. Päätös varsinaisesta digiverkostoalustan rakentamisesta tehdään myöhemmin pilotista saatujen kokemusten sekä hankerekisterin suunnitellun kehitystyön perusteella.

5. Kalatalousverkosto

- Loppuraporttiluonnoksen hyväksyminen

Esiteltiin etuajassa päätettävän Kalatalousverkoston loppuraportti. Todettiin, että loppumaksatusta on haettu elokuun puolessa välissä liitteenään loppuraporttiluonnos. Hankkeessa saatiin mukavasti aikaan, toiminnan jatko tapahtuu uusin askelmerkein.

Päätös: Kalatalousverkoston loppuraportti on hyväksytty.

6. Viestinnän ajankohtaiskatsaus

Esiteltiin viestinnän ajankohtaiset: Tee se suomessa -sivusto, ”Sun, mun ja meidän maaseudut” -juttusarja, saavutettavuusasiat, Osta tilalta -teemapäivä sekä älymaatalouden viestintä.

7. Työryhmien tilannekatsaus

- Työryhmien ajankohtaiset
  - työryhmäkoordinaattorit/sihtööri

Älykkäät kylät -teemaryhmä:

Todettiin, että työryhmässä on tehty hyvää pohjatyötä ja asiat menneet luonnostaan eteenpäin, kun on ollut pakko tarttua teemoihin käytännössä Koronan myötä. Loppuvuodesta on tulossa Livetv-lähetysiä (Maaseudun älykkäät ratkaisut ohjelmasarja vaihtuvilla teemoilla).

Suomen älykkäin kylä -kilpailu:

Suomen älykkäin kylä -kilpailu on loppusuoralla päättyen 24.9. Kisavideoiden perusteella vierailaan viidellä kisakylällä. Vierailun perusteella valitaan voittaja, joka julkaistaan 28.10 virtuaalitulaisuudessa.

Ruokavirasto
Verkostopalvelut-yksikkö

PÖYTÄKIRJA
17.9.2020

Tulevaisuuden tuottajat

Syksyn osalta suuret tapahtumat, jossa työryhmän piti olla mukana (kuten Konemessut), on peruttu.

17.11. pidetään Yrittäjyysfoorumi. Lisäksi suunnitellaan tapahtumaa yhdessä työtehoseuran hankkeen kanssa.

8. Kevätkauden toiminnan yhteenvetoa ja syksyn 2020 toiminta

Aikataulusyistä keskityttiin syksyn tapahtumalistauksen esittelyyn. Isoimpana ponnistuksena on Älykkäät maaseudut -kiertueen virtuaalisesti toteutettavat tilaisuudet.

9. Muut asiat

Maaseututoiminnan suunnittelun virtuaalityöpajan ja ohjausryhmäkokouksen keskustelun pohjalta luodun Viima-alusta pohjalta aletaan tekemään ensi vuoden toimintasuunnitelmaa. Teemaryhmien koordinaattorien kuulutusta aletaan valmistella MMM:n ja verkostopalveluiden toimesta.

Lisäksi todettiin, että kootaan ruotsinkielisten sidosryhmien ja Ahvenanmaan edustajia pohtimaan erillisen teemaryhmän perustamista ja sen toiminnan sisältöjä.

10. Seuraavan kokouksen ajankohta

- loka/marraskuu
Seuraava kokous pidetään loka-marraskuussa, ajankohta kartoitetaan sähköisesti.

Taina Vesanto
puheenjohtaja

Hanna Lilja
sihteeri